

วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ในบทนี้จะได้เสนอวิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล โดยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร ลักษณะของเครื่องมือ การสร้าง- เครื่องมือ การตรวจสอบแบบสอบถาม การรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะได้เสนอโดยลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานค่านิยมการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงานค่านิยมการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ศึกษานิเทศก์
  - 1.1 ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง จำนวน 45 คน
  - 1.2 ศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัด โดยไม่รวมศึกษานิเทศก์ที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 1 ปีงบประมาณ ดังนั้นจึงมีศึกษานิเทศก์จำนวน 57 คน
2. ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งไม่รวมถึงผู้บริหารศูนย์ฯ จังหวัด ที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 1 ปีงบประมาณ ดังนั้นจึงมีหัวหน้าศูนย์ฯ จังหวัด จำนวน 63 คน

3. ผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค 5 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 คน
รวมประชากรทั้งหมด จำนวน 170 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค รวมทั้งการสัมภาษณ์ ประชากรดังกล่าวด้วย

สำหรับการสร้างแบบสอบถามได้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดรายละเอียดของแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบ การปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษา และปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน ซึ่งแบบสอบถามสำหรับประชากรทั้ง 3 กลุ่ม จะไม่เหมือนกัน ดังนั้นแบบสอบถามจะมี 3 ชุด

2. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข ซึ่งมีจำนวน 7 ท่าน ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. อาจารย์เพ็ญสุข หวังแก้ว	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษาออกโรงเรียน
2. อาจารย์สายัณฑ์ พลະสุรพันธ์	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ- ศึกษาออกโรงเรียน
3. อาจารย์ชำนาญ นิสารัตน์	หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ- ศึกษาออกโรงเรียน
4. อาจารย์ ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ	กองปฏิบัติการ กรมการศึกษา ออกโรงเรียน
5. อาจารย์สนวน เคนควง	กองปฏิบัติการ กรมการศึกษา ออกโรงเรียน

6. รองศาสตราจารย์ ดร.สังข์ อุทรานันท์ ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้ว นำมาทดลองใช้กับศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัดที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 1 ปีงบประมาณ จำนวน 6 คน ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 1 ปีงบประมาณ จำนวน 9 คน และผู้ช่วยผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค 5 ภาค จำนวน 5 คน รวมทั้งหมดจำนวน 20 คน

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งโดยความเห็นชอบของอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ชุด สำหรับศึกษานิเทศก์ 1 ชุด ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด 1 ชุด และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค 1 ชุด ซึ่งแต่ละชุด แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามสำหรับศึกษานิเทศก์

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนิเทศการศึกษา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นการเลือก-
ตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานค่านิยมการศึกษา มีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน มีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือก-
ตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานค่านิยมการศึกษา มีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติงาน มีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 9 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้ส่งและรับคืนด้วยตนเองในส่วนของ
ศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง สำหรับศึกษานิเทศก์ประจำจังหวัด ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอก-
โรงเรียนจังหวัด และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค ได้ส่งและรับคืนทาง
ไปรษณีย์ ทั้งนี้ ทั้ง 2 ส่วนนี้ ได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลวันที่ 15 สิงหาคม 2529 ถึงวันที่ 22 กันยายน

สำหรับแบบสอบถามที่ส่งไปนั้นได้รับคืนดังนี้

1. ศึกษานิเทศก์ ส่งไป 102 ฉบับ ได้รับคืน 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.31
  2. ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ส่งไป 63 ฉบับ ได้รับคืน 51 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.95
  3. ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค ส่งไป 5 ฉบับ ได้รับคืน 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
- รวมแบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 170 ฉบับ ได้รับคืน 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.53

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งหมดใช้ค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

